

ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

М. В. Мигидин,
студентка 4 курсу,
Вінницький національний технічний університет
marinka.dir@gmail.com

Науковий керівник: В. В. Карпінець,
кандидат технічних наук, доцент

У статті описуються основні проблеми захисту інтелектуальної власності в Україні та можливі шляхи їх подолання.

Ключові слова: інтелектуальна власність, інтелектуальна економіка, правова захищеність.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. За сучасного стану світової економіки та інтеграції до неї економік окремих держав, місце кожної з них на світовому ринку обумовлюється ефективністю впровадження інноваційних процесів у суспільстві. Безперечно, розбудова інноваційної політики держави і розвиток її ринкової економіки неможливі без реалізації ефективного механізму управління правами інтелектуальної власності, завдяки чому відбувається інтенсифікація процесу просування об'єктів інтелектуальної власності на ринок інтелектуального капіталу.

Дослідженню інноваційного розвитку соціально-економічних систем присвячені праці таких відомих вчених, як А. Сміт, У. Петті, Д. Мілль, Й. Шумпетер, Д. Белл, О. Гоффлер, П. Девідсон, Г. Менш, М. Портер, Д. Робертсон, А. Шпітгоф та ін.

Мета та методика дослідження. Метою дослідження є визначення проблем та перспектив розвитку інтелектуальної власності в Україні.

Результати досліджень. В умовах сучасних тенденцій розвитку економіки та бізнесу все більшої значущості набувають аспекти, пов'язані з правовою захищеністю інтелектуальної власності [1, с. 2]. За останні роки Україна значно активізувала процес входження в світові структури, що регулюють інтелектуальну власність, і вже є учасницею більшості універсальних міжнародних конвенцій і договорів у цій сфері. Однак проблемою залишається незавершеність процесів входження України до регіональних європейських структур регулювання цієї сфери [2, с. 8].

Система правової охорони інтелектуальної власності в Україні створювалася на кшталт європейських стандартів і за визначенням міжнародних фахівців отримала високу оцінку, про що свідчить факт отримання українською патентною системою статусу Міжнародного пошукового органу і Органу попередньої експертизи в 2016 році.

В нашій країні діють такі законодавчі акти та закони України: «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на зазначення походження товарів», «Про охорону прав на сорти рослин» та інші [3, с. 34].

Проблеми охорони інтелектуальної власності сьогодні вийшли в світі на перший план і стали вже не просто юридичними або комерційними питаннями. Актуальність проблеми підкреслюється тим, що, більша половина всіх авторських творів, які ми можемо вільно знайти в мережі Інтернет, використовуються саме з порушеннями прав інтелектуальної власності. І якщо

авторство на друкований твір ще можна довести, то в цифровому середовищі зробити це досить складно.

Захист авторських прав можна здійснювати і за рахунок новітніх технологій, таких як стенографічні методи захисту інформації та авторського права, наприклад, створення цифрових водяних знаків. Цифровий водяний знак (ЦВЗ) - це цікава новітня технологія, створена для захисту авторських прав різноманітних мультимедійних файлів. Зазвичай ця інформація є текстом або логотипом, який ідентифікує автора. Можна провести певну аналогію з водяними знаками, вживаними в грошових банкнотах і цінних паперах. Тут так само використовуються спеціальні мітки, що вбудовуються у файл, в цифрове зображення або цифровий сигнал для контролю їх використання. Видимі ЦВЗ досить просто видалити або замінити. Для цього можуть бути використані графічні або текстові редактори. Невидимі ЦВЗ є вбудованими в комп'ютерні файли вставками, що не сприймаються людським оком (у зображеннях) або вухом (в аудіозаписах) [4, с.71]. Найчастіше цифрові водяні знаки містять деякий аутентичний код або інформацію про власника.

Дивлячись на наших зарубіжних колег, ми також можемо вдосконалити існуючі норми, враховуючи нові прецеденти, юридичну, судову практику та інші надбання суспільства, та створити власну модель цивілізованого ринку інтелектуальної власності в українському секторі мережі Інтернет. Її основою повинні стати копірайт-центри, що будуть займатись видачею ліцензій на використання творів, матимуть власну базу даних та контролюватимуть отримання авторами винагороди. Отож, особа чи організація, що хоче отримати право на використання певного авторського твору, може звернутися до цього центру, який, у свою чергу, буде контактувати із

авторськими спілками.

Але реалізація такої системи неможлива без створення всесвітньої бази даних та обміну інформацією на державному рівні. Над розробкою загальної мережі, що дозволить країнам використовувати єдину пошукову стратегію та обмінюватися інформацією, вже працюють патентні відомства США, Японії та ряду країн Європи.

Висновки та пропозиції. Таким чином, можна зробити висновок, що розвиток глобальних комп'ютерних мереж загострює проблеми дотримання прав інтелектуальної власності. Тому, оскільки в Україні питання по захисту авторського права в мережі Інтернет є невирішеним, відповідному правовому регулюванню має передувати дослідження та узагальнення міжнародного досвіду.

Список використаних джерел

1. Дроб'язко В.С., Дроб'язко Р.В. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 512 с.

2. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: підруч. для студ. неюрид. ВНЗ / За заг. ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького, - К.: Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2003. – 236 с.

3. Рекомендації щодо вдосконалення механізму регулювання цифрового використання об'єктів авторського права і суміжних прав через мережу Інтернет [Електронний документ] – Режим доступу: <http://sips.gov.ua/ua/recomnet.html>.

4. Карпінець В. В. Методи захисту векторних зображень цифровими водяними знаками : монографія / В. В. Карпінець, Ю. Є. Яремчук. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 156 с.